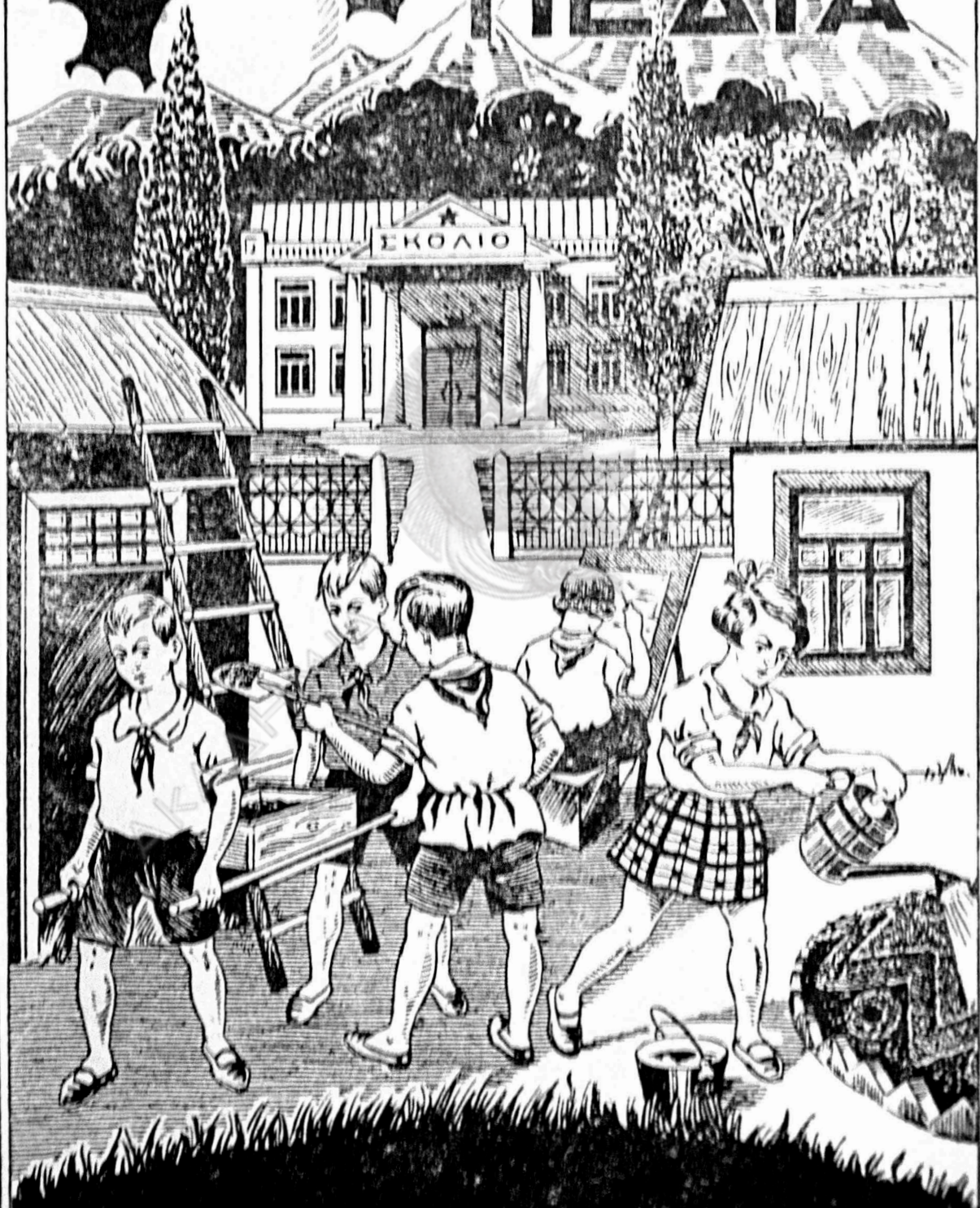

ΔΥΛΙΑ ΚΕ ΠΕΔΑΙΑ

AKADHMIA

VOYNA

Δ. ΚΑΖΑΝΤΣΟΓΛΥ

Δύζια με ωείδια

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

Β' ΤΑΞΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΙΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

1^{ης} ΒΑΘΜΙΔΑΣ

2^{ης} ΕΚΔΟΣΙ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΜΕΝΙ

ΕΚΔΟΣΙ ΚΡΑΙΝΑΤΣΙΖΤΑΤ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1930

Д. КАЗАНДЖОГЛУ

**„ТРУД и ДЕТИ“
УЧЕБНИК**

для II группы I ступени

Разрешено Методсоветом Сев. Кав. КрайОНО

Издание Крайнациздата
Библиотека „Коммунистис“
Ростов-Дон.

Πρότι-μυ μέρα στο σχολιο.

«Δίμο, ε! Δίμο! Σήμερα ανίγι το σχολιο», φονάζυνε μαζί ο Κόστας κε ο Γιάνις. Γρίγορα-γρίγορα, ίπια το τσάι-μυ κε έτρεκσα να προφτάσο τα πεδια. Στο δρόμο πυ πίγενα, φόνακσα τι Βασιλικι, το Γιόργγο τυ Σπαθα κε όλι μαζί φτάσαμε στο σχολιο. Ι αβλι ίτανε γιομάτι απο πεδια: Ο Γιάνις, ο Νίκος, ι Ελένι ι κσαδέρφι-μυ κε άλι. 'Όλι μυ ίσαν γνοστι απο πέρισι.

'Όλα τα πεδια πέζαμε στην αβλι τυ σχολιου διάφορα πεγνίδια. Πολι δίχνανε τις ζιλογες, πυ κάνανε το καλο-κέρι. 'Όλι ίμαστε γεμάτι χαρα.

Ερώτιςες:

1. Πότε αρχίςανε τα μαθήματα;
2. Τί κάνετε τιν πρώτη μέρα;
3. Πιος απο εςης φιλύςε στο κκλοκεριάτικο ςκολιο;

Ίμε πια ςτι δέφτερι τάκςι.

Πέρςι θιμάμε, όταν προτοίρθα ςτο ςκολιο ντρεπόμυνα κε να κιτάζο τ'άλα πεδια. Θιμάμε ακόμα, πος όταν ο δάςκαλος μας ροτύςε, πος περάςαμε το κκλοκερί, όλι-μας ςοπέναμε. Σε λίγο κερο γίναμε όλι φίλι. Σίντροφι ςτι δυλια κε ςτι μάθιςι.

-
1. Πίς έταν ι οργάνοςες τες τάκςις-ςςςς πέρςι;
 2. Πίς πρέπι να οργανόςυμε φέτοι;
 3. Για να πάρυνε όλα τα πεδια μέρος ςτιν αφοδιίκςις, τί πρέπι να κάνυμε;

Πός πσάρεβα

(Απτο μερολόγι τυ Νίκο).

Μια μέρα κσίπνιζα πολι νορις. Όλι στο σπίτι κιμόν-
τανε. Σικόθικε μαζί-μου κε ι μαμα για να αρμέξει τιν
αγελάδα. Πίρα το ανκίστρι-μου, το καλαθάκι-μου, λίγα
σκυλίγια κε έφιγα γρίγορα-γρίγορα.

Ο ήλιος δε βγίκε ακόμα. Ισιχία μεγάλι στο χοριο.
Στιν ακροποταμια κιμάτιζε το καταπράσινο χόρτο,
απτον προινο αέρα. Κανένας άνθρωπος δε φενότανε
πυθενα. Μόνο τα πυλια τραγουδύσανε το προινό-τυς τρα-
γύδι. Κάθιζα απάνο σε μια απσιλι πέτρα κε άρχιζα να
πσαρέβο με το ανκίστρι-μου.

Σε διο όρες μέσα μικρα κε μεγάλα πσάρια σπαρ-
ταρίζανε μέσα στο καλαθάκι-μου. Τα πίγα στο σπίτι.
Ι μαμα τα τιγάνιζε—τί νόστιμα πυ ήτανε!

1. Αντιγράψτε απτο μάθημα 5 σιρες χορίζοντας τις
λέξεις σε σιλαβες νά έτσει: Μια μέ-ρα κσί-πνι-ζα . . .

Πεγνίδι

2. Πέχστε το πεγνίδι ι „παραίδες κε τα παρία“. Νά πως το πέχυνε. Διο γίνυντε παραίδες κε ι άλι παρία.

Ι παραίδες πιάνουν τα χέρια κε τρέχουν πίσο απτα παρία.

Αμα το παρίο θα πέσι μέσα στα χέρια τον παραίδον, τότε πιάνετε.

Γίνετε κε κίνο παριας, κε αρχίξει να τρέχι με τος άλυς.
Το πεγνίδι τελιόνι μόλις πιαστόνε όλα τα παρία.

Ο παριας, ι παριαίδες. Το παρίο, τα παρία. Ο παριας
πιάνι . . . ; . . .

Πάμε στην εκσοχι.

Πάμε, πεδια, στην εκσοχι,
να φέρουμε τες κάμπυς γίρα.
Λύζι το χόμα το παχι
του ίλιου το φος, που ίνε πλιμίρα.

Το ίλιου το φος, κε τι χαρα,
με την λαμπράδα-του την τόσι,
κάνι ν' αστράφτυν τα νερα,
κε τες καρπυς έχι μεστόσι.

Πάμε κι ο τζίτζικας λαλι,
να τ'απαντίσουμε με γέλια.
Κι απτι φραγι τι χαμιλι
να δόμε πως τριγυν τ'αμπέλια

Κ' ίστερα κάτω απτιν ελια
να κσαπλοθύμε στο τριφίλι
κ' ενο θα πρέλνυν τα πυλια
να φάμε ραζακι σταφίλι.

Ι τρις πεταλίδες.

(Παραμύθι).

1.

Μια φορά κ' ένα κερο ίσαν τρις πεταλίδες, μια άσπρι, μια κόκινι κε μια κίτρινι. Πέζανε στον ίλιο κε πετύσαν απτο ένα λυλίδι στο άλο. Καθόλυ δεν κυράζονταν. Πολι τυς άρεσαν τα πεγνίδια κε ι χορι.

Έκξαφνα έπιασε βροχι! Τί να κάνυν για να μι βραχυν; Πετάκxανε γρίγορα κε γίρισαν στο σπίτι-τυς. Αχ, τί έπαθαν; Ι πόρτα ίταν κλιστι, κε δεν μπορύσαν να βρυν το κλιδι. Πρέπι λιπον να μίνυν έκxο να βρέχυντε; Κε ι βροχι ολοένα δινάμονε.

2.

Πέτακxαν τότε στον κρίνο με τις κόκινες κε κίτρινες γραμες κε τυ ίπαν: «Πολι σε παρακαλύμε, άνικξε λιγάκι το λυλυδάκι-συ να μπύμε μέσα για να μι βραχύμε».

Το λυλίδι όμος αποκρίθικε: «'Αν ίνε να μπυν ι κόκινι κε ι κίτρινι, μεγάλι-μυ ι χαρα· τιν άσπρι όμος δεν τι θέλο».

Ι κόκινι κε ι κίτρινι πεταλίδα ίπαν τότε. «Εφχαριστούμε για τιν αγάπι-συ αφυ όμος δεν τι θέλις εσι, τιν άσπρι αδερφύλα-μας, κε μις δε θέλυμε να μπύμε».

3.

Ι βροχι όλο κε δινάμονε. Πύ να βαστάκυν ι πεταλύδες! Πετυν κε πάνε στον άσπρο κρίνο. «Κρινάχι-μυ, να σε χαρο», ίπε ι άσπρι πεταλύδα, «άνικσε λίγο το λυλυδάχι-κυ να μύμε μέσα. Δε μας λιπάσε πυ βρεχόμαστε»;

Ο άσπρος κρίνος αποκρίθηκε: «Εξένα πυ με μιάζις, σε δέχομε, όχι όμοσ τιν κόκινι κε τιν κίτρινι».

Ι άσπρι πεταλύδα ίπε: «Ίμε τόσο καχι, λες, να μπο εγο κε ν'αφίσο τις αδερφύλες-μυ έκσο να βρέχυντε! Αχ, όχι, ποτε». Έτσι κ' ι τρις αδερφύλες πέτακσαν παραπέρα.

4.

Μονάχα ο ήλιος τις λιπίθικε, πυ άνικσε, κριμένος πίσο απτα ζίνεφα κε ίδε πόσο αγαπιμένες ήταν ι τρις πεταλύδες.

«Κάνε-μυ τι χάρι» ίπε ο ήλιος στον άνεμο «να διόχσις τα ζίνεφα κε γο διόχνο τι βροχι. Ίνε κρίμα να βασανίζυντε τρις αδερφύλες τόσο αγαπιμένες!».

Δεν πέρασε πολι όρα, κε νά, στέγνοσαν τα φτερά-τυς κε ζεστάθικαν τα κορμάκια-τυς. Τότε άρχισαν κε ι τρις να πέζυν κε να χορέβυν σαν κε πρότα ος το βράδι. Έπιτα πέτακσαν κε ι τρις στο σπίτι-τυς, βρίκαν το κλιδί-τυς, άνικσαν κε μπίκαν κε κιμήθικαν.

Αρνάκι κε λίκος.

Μια φορα κ' ένα κερο
σε ποτάμι δροσερο,
εν' αρνάκι το καιμένο,
ίχε πάι κξενιαζμένο.

Όμος τίχι-τυ κακι
ένας λίκος φτάν' εκι...

— Σ'έπιασα τυ ίπε φτις
κλέφτι θα τιμοριθις.

Ίοθες ις τον ποταμό-μυ
κε μυ πίνις το νερό-μυ;

Κε τ'αρνάκι το καιμένο.
αποκριθι τρομαγμένο

— Μά, τις μάνας-μυ το γάλα
ύτε μια δεν ίπια στάλα.

— Τις πξεφτιες να τις αφίσις,
μίπος κε μετανοίσις.

Κι α δεν τόπιες το ποθύσις,
με το μάτι το ροφύσις.

— Όχι, ίπε, το αρνάκι,
έβλεπα το λιβαδάκι.

— Όμος πέρισι ένα βράδι,
μέ'βριζες μες 'στο σκοτάδι.

— Πέρισι ίπε το καιμένο,
μα δεν ίμυν γενιμένο.

— Καλα λέγις εγο σφάλο,
τ'αδερφάκι-συ το άλο...

— Αδερφάκι συ ομόνο,
πος δεν έχο ίμε μόνο.

— Σ'όλα δίνις αποκρισις
τροχα να δικιγορισις....

Κε το στόμα-τυ ανίγι
κε το δίστιχο το πνίγι.....

Πός φιτέβαμε τα καπνά-μας.

(Απτο μερολόγι τυ Γιόργο).

Κιμόμυνα πολι γλικα. Έκξαφνα ακύο — Γιόργο!
Γιόργο! Σίκο γρίγορα κε έλα πάμε να μας βοιθίσις.

Μυ φάνικε πως έβλεπα όνιρο. Μα δεν πέρασε πολις
κερος κε νά-συ — κάπιος με τραβα απτο χέρι. — Γιόργο!
Γιόργο! με φονάζι. Κατάλαβα πως ίνε ι μαμα κε θέλι
να με πάγι στι δυλια. Χορις να χάσο κερο σικόθικα,
ντίθικα, νίφτικα, κε έτρεκσα στο χοράφι.

Στο χοράφι δυλέβανε κε άλι απτιν κολεχτίδα-μας.
'Αλος τριπύσε το χόμα, άλος έριχνε δίπλα το καπνόφιτο
κε άλος το φίτεβε. Πίρα κ' εγιο το φιτεφτίρι κε άρχισα
τι δουλια.

1. Ηότε γίνετε μια δουλια γρήγορα κε καλας
2. Ηια λέγετε κολεκτιθιστικι δουλια!
3. Γιατι ετι λέξει „Γιόργιο“ το αρχικο γράμα ένα κεφαλέοι

Το κακο γεράκι.

Μια μέρα, το απόγεμα, τα πεδια τις γιτονιας ήταν
μαζέμενα στην αβλι τυ 'σχολιυ κε πέζανε. Τα κορίτσια
πέζανε το σκινσόκι, τ' αγόρια τις ζβύρες.

Επάνο στα πεγνίδια-τυς εκίνα, ακυν έκσαφνα το Νίχο
να φονάζι: « Ένα γεράκι πεδια! Κιτάκστε, ένα γεράκι! »

Τα πεδία αφίνυν τότε το πεγνίδι-τους κε κιτάζουν στον ουρανό. Κε νά, βλέπυνε ένα μεγάλο πυλι να πετα πολι πριλα κε να φέρνι βόλτες μεγάλες γίρο στην κερασία.

«Αλίθια γεράκι θα ίνε· αλίμονο στις κότες-μας!»
ίπαν τα πεδία κε άρχισαν να θγάλυν τις φονές-τους.
Το γεράκι φοβίθηκε κε έφίγε μακριά.

Το γεράκι

Νά-το πάλι το γεράκι
κσαναίρθε το σκλιρο
κε πιος κζέρι πιο πυλάκι
κινιγái τριφερο.

Μόλις φάνικε, σοπάσαν
όλα τα μικρα πυλια
κε εκίνα, πυ προφτάσαν
κρίφτικαν μες' τι φολιά.

Ένας κόκορας σπαθάτος
απτο φόβο τον πολι
στο κοτέτσι πάι τρεχάτος
με μια κότα παρδαλι.

Το γεράκι τριγιρίζι
με σκοπο κακν φονια
κε το δόλιο το γνορίζι
όλι-μας ι γιτονια.

Αρπακζε απτο περβόλι
μια πυλάδα παχυλι,
κε γι'αφτο φονάζυν όλι:
«φίγε, άπονο πυλι»!

Γίμνασμα. Πέστε πι απ'αφτυς τυς φτόνκυσ ακόντε
καλα: δ-ο-ς-ε-φ-α-χ-ι-ν-υ.

Πός θα ονομάσουμε εκίνυς πυ ακόντε καλα κε πός τυς άλυσ;

Πός ι Νίνα βοιθα τι μαμά-τις στιν πλίσι

Κιτάτε τις ικόνες αφτες κε διγιθίτε τί κάνι
ι Νίνα στιν κάρθε ικόνα. Γράψτε-το στιν
πίνακα κε ίστερα στιν τετροάδιό-ζας.

Στον καταβλιζμο

Τί κάνουν ι πιονέρι εδο; Πιος απο σας ίνε πιονέρος;

Απο μερολόγι τον πιονέρον

(Τετάρτι 20 τυ Γιύνι).

Σίμερα μας επικεφτίκανε στον καταβλιζμό-μας πολα πεδια, απο κοντινο χοριο. Τραγυδίσαμε, πέκσαμε μαζί-τυς. Πίγαμε στο ποτάμι, λυστίκαμε κε αρχίσαμε να ψαρέβουμε. Τα ψάρια πυ πιάσαμε τα ψίσαμε στην ακροποταμια κε τα φάγαμε. Το βράδι γιρίσαμε πίσο. Ανάψαμε φωτια κε καθιζμένι γίρο ακύαμε τον οδιγό-μας, πυ μας διγότανε για τι ζοι τον πεδιον στις άλλες χόρες.

1. Ι πιονέρι πέζυν. Εγο τί κάνο;
2. Ι πιονέρι ψαρέβυνε. Εγο τί κάνο;

Πέζουμε τον κυτσο λίκκο;

‘Όλα τα πεδια έχυνε διάλιμα. «Νίκο, Νίκο! Πέζουμε τον κυτσο λίκκο;» φώνακξε ο Γιάνις.

— «Πέζο, Γιάνι. Κάμε ρι τον κυτσο λίκκο, κε γο τον τσοπάνι» απάντιξε ο Νίκος.

«Πέζουμε κ’εμεις, πέζουμε κ’εμεις!» φονάζουν τότε κε άλλα πεδια. Κι αρχίζυν το κινιγιτο. Ο Γιάνις πιδάι κύτσα-κύτσα εδο κε κι!

Τα άλλα πεδια ίνε ι τσοπάνιδες. Πάνε πίσο απο Γιάνι κε κυτσένυν.

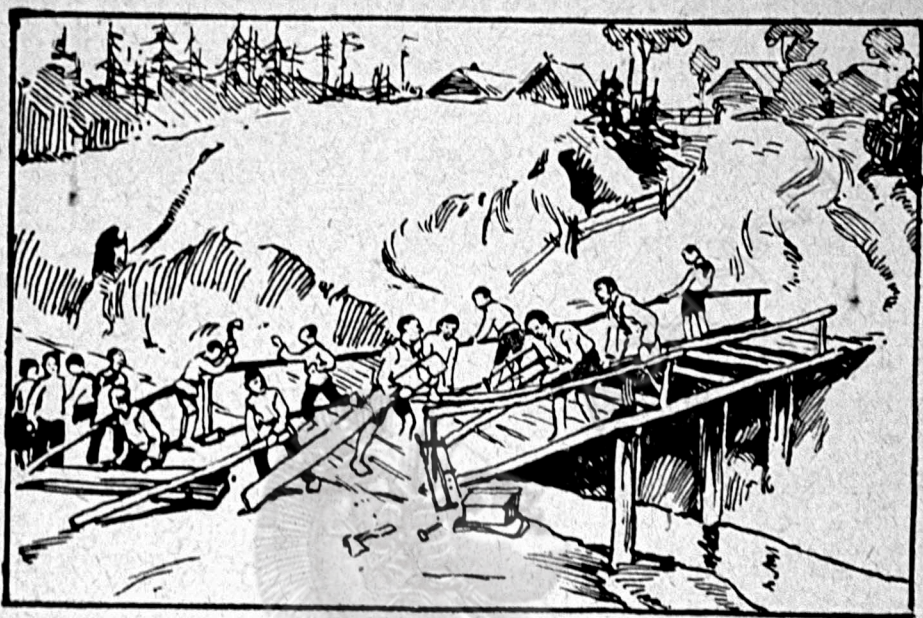
Τον κινιγυν, μα δεν μπορυν να τον τσακόσουν. ‘Όλο κρεφέβγι.

Πός ι πιονέρι βοιθάνε τυς χορικυς.

(29 τυ Γιόνι).

‘Αρχιξε να κσιμερόσι, ο ήλιος δε φάνικε ακόμα. ‘Όλι ρικοθίκαμε, μόλις δόθικε το ρίθιμα. Τρέκσαμε ρτο ποτάμι κε λυστίκαμε. Μερικι απο μας δεν κέρανε να κολιμπάνε,

μα εμεις τος βοιθύσαμε. Ίστερα γιρίσαμε πίσο, ριγίσαμε τις ςκινές-μας κε πίγαμε να διορθόσουμε μαζί με τος χορικος το γιοφίρι τυ ποταμιου πυ χάλασε.

(Πός ι πιονέρι βοιθάνε τος χορικος).

Σε λίγες όρες το γιοφίρι ήταν έτιμο. Με τραγύδια κε χαρες γιρίσαμε πίσο ςτις ςκινες.

**Τί έπαθε ο Πέτρος πυ ίπιε
ιδρομένος νερο.**

Ο Πέτρος γιρίζε απτο χοράφι ςπίτι-τυ. Ίταν Γιύλις μίνας. Ι ζέστι ήταν ανιπόφορι. Φίλο δε ζάλεβε ςτα χοράφια. Κανένα κελάδιμα πυλιου δεν ακυότανε.

Ο Πέτρος έτρεχε. Ίτανε μεσιμέρι κε πινύσε. Το πρόσπό-τυ έγινε κατακόκκινο· ο ιδρότας έσταζε απτο μέτοπό-τυ.

Ενο έτρεχε, πέρασε κοντά απο μια πιγι. Στον Πέτρο ίχαν, πι πολες φορες, πως δεν πρέπει να πίνουμε κρίο νερο, όταν ίμαστε ιδρομένοι. Μα πύ να ριλογιστι τόρα αφτα τα φρόνιμα λόγια!

Ώρμα στο νερο κε πίνι, πίνι, πίνι!

Αλα με μιας νιόθι δυνατο πόνο στα ρπλάχνα-τυ, κοντέβι να λιποθιμίσι.

Με πολι διςκολία έφτασε στο ρπίτι-τυ. Αμέσος ι δικί-τυ τονε βάλανε στο κρεβάτι. Ίχε φοβερι ζέστι. Λίγο έλιπσε να πεθάνι.

«Άχ» έλεγε «πιος να το πίστεβε, πως ι δροζερι πιγι ίχε νερο φαρμακερο!».

Ο πατέρας τον άκυσε κε τυ ίπε:

«Μιν κακολογας τιν πιγι. Εσι φτες, γιατι δεν άκυες τα λόγια τυ δασκάλυ, πυ ρυ ίπε πολες φορες:

«Ιδρομένος μιν πίνις κρίο νερο».

Άλότες κε τόρα

Δίσκολι ήταν άλότες ι ζοι για μένα, όταν άρχιζε το μάζεμα τυ καπνυ. Ο πατέρας κ'ι μιτέρα απο προι πιγένανε στο χοράφι κ'εγο έμνισκα μόνος στο σπίτι. Κίταζα τι μικρί-μυ αδερφι. Τιν έπερνα στην ανκαλιά-μυ κε γίριζα μαζί-τις για να μι κλεί. Τιν έβαλα στην κύνια να πλαγιάζει άμα έβλεπα πως νίσταζε.

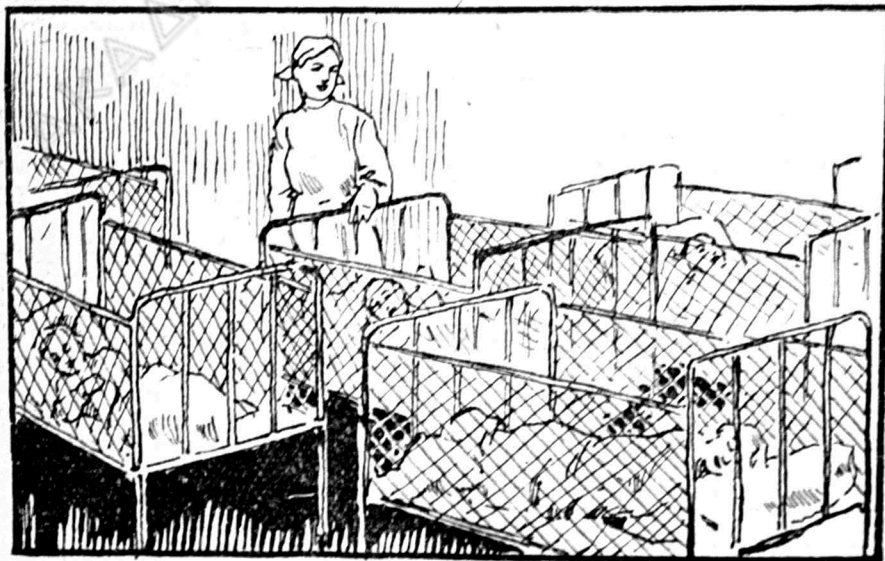
Το μεσιμέρι, ότα γιρίζανε ι δικί-μας απο χοράφι, ετίμαζα το τραπέζι. Έβαζα τα πιάτα, τα κυτάλια, τα πιρύνια· έφερνα το φαγι.

Τρόγαν ι δικί-μας, αναπαθύντανε ος μισι ώρα κε
κxανα στι δουλια. Κ' εγο μοναχός-μου πάλι με τιν αδερ-
φύλα-μου τι μικρι.

Πός τα πεδια πέρνυν μέρος στις εργασιές τυ κολχοξ
Δίςκολι ήταν ι ζοί-μου τότε. Μα τόρα αφότυ μπίκαμε
στο κολχοξί άλακxε ολότελα. Το κολχοξί-μας έχι
πεδικο xπίτι, όπου κάθε προι φέρνυν ι κολχοξίτες-μας τα
πεδάκια-τυς. Εκι φέρνυμε κάθε προι κε τιν αδερφύλα-μου.
Κ' εγο, λέφτερος τόρα, πιγένο με τ' άλα κολχοξόπουλα
κε βοιθάμε τυς γονιύς-μας στι δουλιες τυ κάμπυ.

Πιες δουλιες κάνανε το καλοχέρι;

**Για πiónα φτιάγνυντε τα πεδικα xπίτι; Πιες περιπιέτε τα
πεδια x'αφτα τα xπίτια; Πιες χέρετε πιο πολι όταν ανέγνυντε
πεδικα xπίτια;**

Νάνι νάνι.

Κάνε νανάκι
χρυσό-μυ πεδι
λέι στο Γόγο-τυ
κε τραγυδι.

Άβριο πάλι
θ' αρχίσις προι
τα πεγνιδάκια-συ
κε τι βοι.

Κλίσε τα μάτια-συ
τα γαλανα
κε όνιρα βλέπι
χρυσά γλικά.

Ιεχτρι τον κολχοζιον

Ο κυλάκος, ο παπας κ' ι κυλακογλίφτες ίνε εχτρι τον κολχοζιον.

Διαδίνυνε προς στα κολχόζια ι χορικι θα πινάσυν. Προς εκι δεν μπορι να γίνι καμια δουλια. Έτσι θέλανε να γελάσυν τυς φτοχυσ κε μεσέυς χορικυς. Να μι τυς αφίσυν να μπυν στα κολχόζια. Γιατι το κζέρυν ι κυλάκι πός ι κολεχτιδικοπίισι ίνε ι καταστροφι-τυς.

Ο τσοπάνις.

Μια μέρα μαζοχτίκανε τα πεδια τις γιτονιας κε πίγανε στο δάσος τυ χοριυ. Τιν όρα πυ ήταν καθιζμένα στον ίσχιο το δέντρον, άχυσαν τραγύδι στο αντιχρινο βυνο:

«Καλότιχα ίνε τα βυνα,
ποτέ-τυς δε γερνάνε.
Το καλοκέρι πράσινα
κε το χιμόνα χιόνι!».

«Αχ, τί όμορφα, πυ το λεί!» ίπε ι Νίνα.

«Πιος τραγυδι;» ροτα ο Γίργος.

Τα πεδια στρέφυν κε καλοκιτάζουν ρτιν πλαγια τυ θουυ, κε βλέπυν το Δίμο, τον τσοπάνι, με τα κατζίκια κε τα πρόβατα.

Τα ίχε ρτι βορκι, κε τόρα τα φέρνι να περάζουν το μεσιμέρι ρτον ίςκιο τις μεγάλις θαλανιδιας.

Ο Μύργος πιγένι πλάι-πλάι ρτα πρόβατα· έτσι ο λίκος δεν τολμα να ζιγόςι.

Ο τσοπάνις κσαναρχίζι το τραγύδι, κε το λεί πρότα με το ρτόμα κε ίςτερα με τι φλογέρα:

*Κε καρτερουν τιν άνικσι,
τόμορφο καλοκέρι
να μυμυγκιάζουν τα κλαδια
ν' άνίκυνε τα δέντρα!».*

Ο τσοπάνις πάβι το τραγύδι κε το πέρνυν τα πεδια.

Ο Δίμος ακύι το τραγύδι κε φονάζι:

«Γιά-ρας, καλα πεδια!».

Ντυν, ντυν, χτιπα το κυδύνι, κρεμαζμένο ρτο λεμο τυ κριαριυ, πυ πάγι μπροστα καμαροτο.

Πίσο έρχετε όλο το κοπάδι.

Γοργα γοργα κατεβένυν τα πρόβατα απτο βυνο, κε
ζμίγυν όλα στο νερο, το κρίο, πυ αναβρίζει λίγο πιο
πέρα απτι βαλανιδια.

Τα καιμένα τα πρόβατα κε τα γίδια ίνε πολι
διπσαζμένα.

Αραδιαζμένα τόρα, πίνυν, πίνυν δροξερο νεράκι κε
ζβίνυν τι δίπσα-τυς.

Ίστερα ένα ένα, μαζέβυντε κάτο στον ίσχιο τις
βαλανιδιας.

Πιος απο ρας έκαμε το βοσκο το καλοκέρι;

Ο βοσκος.

Στυ βοννυ το πλάγι πέρα
Πέξι ο βοσκος φλογέρα.
Κ' ένα τυ βοσκυ πεδι
Ις το χέρι-τυ ραβδι
Διόχνη, διο κοπάδια
κατςικάδια κε γελάδια.

Πίφιρι, φλιφλι, πιφιρι
1 φλογέρα τυ Σοτίρι
Ίχα, Ίχα το πεδι.
Τυ βοσκυ με το ραβδι,
τρέχι, διόχνη διο κοπάδια
κατςικάκια κε γελάδια.

Ι βροχι.

Μια μέρα ο ήλιος απτο προι δεν ίχε φανι καθόλυ. Ο υρανος ίταν όλος σκεπαζμένος με μάθρα ζίνεφα. Όλα τα πεδια μαζεφτίκανε στο σκολιο. Θέλανε να κάνυνε εκδρομι στο δάσος.

Σε λίγο άρχισε να πσιχαλίσι, κε τα πεδια τυ καλοκεριάτικυ σκολιυ δεχτίκαν τις πσιχάλες με χαρα.

Σιγα-σιγα ι πσιχάλες έγιναν πολες κε άρχισε να πέφτι δινατι βροχι.

Τα πεδία τότε τρέκxανε να φιλαχτυν κάτω απτο
ιπόστεγο τυ xκολιού-τον.

Βρρρ, βρρρ, ι βροχι έπεφτε xτροτι κε δρόσιζε τον
κίπο κε όλα γίρο τα χοράφια κε τα θυνα Τα πυλια
τρομαγμένα πιγένανε να κριφτύνε μέσα στα κλαρια.

Τα ποταμάκια έτρεχαν κε τα χαλίκια κατρακιλύσαν.

— Θα γίνυνε γενίματα πολα! φονάζανε με χαρα
τα πεδία.

Ι κερασια.

Έκxαφνα μια δυνατι αστραπι έλαμπσε πxιλα στον
υρανο.

« Μπού υ υ » ακύετε σε μια xτιγμα ι βροντι.

Ο Νίκος κε διο τρία άλα πεδία, μόλιx άκυσαν
το μπυμπυνιτό, φοβίθικαν κε τρέκxανε να κριφτυν.

Ίxτερα απο λίγο ι αστραπες έγιναν περισσότερες,
κ'ι βροντές-τυx δυνατότερες· πιδύσαν ι αστραπες στον
υρανο, σε φίδια λαμπερα.

Ι μεγάλι κερασια πυ στεκόταν καμαροτι εκι κάτω
στον κάμπο, φραπ! νκρεμίζετε κάτω.

« Αxτροπελέκι! » φόνακσε ο Νίκος.

Τα κλαρια τις κεραxιαx, έγιναν απτο ένα μέρος κε
απτο άλλο, κε xοριάxτικαν κάτω.

Ίστερα από λίγι ώρα λιγότεπσαν ι αστραπες κε τέλος σταμάτισαν μαζί με τι βροχι.

Τα ζίνεφα σκορπίστικαν κε ο ήλιος φάνικε πάλι ολόλαμπρος στον υρανο.

-
1. Πός γίνετε ι θροντι;
 2. Τέ λένε ι γονείζας για τι θροντι;
 3. Γιατέ κρέφτικαν ο Νίκος κε τ'άλα πεδια;
 4. Γιατέ ο κεραβνος έπεσε πάνω στην κερασια;
 5. Πότε στράφτε κε θροντάι ριχνα;
 6. Αντιγράψτε όλες τις διςίλαβες λέκκες τυ μαθέματος, χορίζοντας αφτες σε ριλαβες.

Ο λαγος.

Νίχτα ο λαγος εβγίκε
Λαχανόκιπο εβρίκε
Τρέχι μέσα κε αρχίζι
Τιν κιλιά-τυ να γεμίζι.

Διστιχία-τυ! παρέκι
Κινιγος με το τυφέκι
Το φτοχο παραμονέβι
Πλισιάζι κε σκοπέβι.

Μπαμ! ακύστι στον αέρα
Πλιν τα βόλια πίγαν πέρα
Κε το ζόο το καιμένο
Ετινάχτι τρομαγμένο.

Φέβγι ο λαγος ακόμα
Με το λάχανο στο στόμα,
Κε διδάχτι να προσέχι
πυ εμπένι κε πυ τρέχι.

Το διίγιμά-μας

Τα πεδια στο σχολιο γράψανε ένα διίγιμα, πός πσάρεβαν το καλοχέρι. Νά τί γράψανε.

Πίγαμε στην ακροποταμια. Καθίσαμε πάνω σε μια μεγάλι πέτρα κε ρίκαμε τ' ανκίστρι στο νερο.

Περιμέναμε μια-διο φορές να τσιμπίξει κανένα πσάρι. Μα τίποτα!

«Πρέπι ν' αλάκουμε τι θέσι-μας», λέγι ο Νίκος, κ' ετιμαστήκαμε να πάμε στην αντικρινη όχτι.

«Νίκο, Γιάνι», φονάζι έκσαφνα ο Αλέκος.

«Γρίγορα, γρίγορα ελάτε να με βοιθίσετε· κάπιο μεγάλο πσάρι πιάστηκε» κε τράβικσε το καλάμι-τυ.

Τρέχουμε κε τί βλέπουμε; Αντις πσάρι έπιασε κάπιο παλιοπάπυτσο! «Ο! Ο! Ο! Τί μεγάλο πσάρι!».

Τα πεδια κσεκαρδίστικαν απο τα γέλια.

Γίμνασμα. Τα πεδια πίγαν στην Πίγαν μαζί-τους
Καθίσαμε πάνω σε μια Ο Γιόργος έπιασε

Απο τις ακόλυθες λέκxες διαλέκxτε κε βάλτε κοντα στις τελίες, όπιες τεργιάζυν:

Ακροποταμια, θάλασα, ανκίστρι, πέτρα, πσάρι, παλιοπάπυτσο.

Το νέο χτίριο τυ σχολιού-μας.

Στο χοριό-μας έπρεπε να φτιαστι νέο χτίριο για το σχολιο, γιατι το παλιο εχτος πυ ήταν ετιμόροπο, ήταν κε μικρο.

Σίφωνα με το σκέδιο τυ αρχιτέκτονα, ι εργάτες ανίκανε τα θεμέλια, τα γιόμισαν ίστερα με χοντρες πέτρες κε αζβέστι.

Απάνο σε αφτα άρχισαν να φτιάνουν τυς τίχους με πελεχιμένες πέτρες κε τύβλα.

Άλι μαστόρι βάλανε τα κσιλένια μέρι τις στέγισ, τις πόρτες κε τα παράθιρα, το πάτομα κε τιν οροφι. Άλι σκεπάσανε τι στέγι με τενεκε, άλι τι βάπσανε κε άλι ασπρίσανε τυς τίχους με αζβέστι.

Τον κερσ πν χτιζότανε το σχολιο, βσιθύσαμε κ' εμίσ
τυς εργάτες κε τυς μαστόρους, μαθόνοντας σινάμα
αρκετα γρίσινα πράματα.

1. Ζογραφίστε το σχέδιο τις παράδοσις-ςκς.

2. Κάνετε μέτρο απο χαρτι κε μετρίστε το μήκος κε το
πλάτος τις παράδοσις.

Γίμνασμα. Στις παρακάτω σιλαβες, στο μέρος τις γραμμις
βάλτε τιν προπόμενι σιλαβι κε τι λέξι πν σχηματίζετε τονίστε-τιν.

Σκο—, εργα—, χτι—, τα πε—, βοι—, τυς εργα—. Ζι—,
το σκο—.

Το πεγνίδι τις κολοκιθιας

Ένα μεσιμέρι, ι δασκάλα μας πίγε περίπατο. Όταν
φτάσαμε στον τόπο πν ορίσαμε ι Πόπι ίπε:

«Πεδια πέζουμε τιν κολοκιθια;».

«Μπράβο, Πόπι, το πέτιχες!» ίπαν όλα. Στι στιγμή
στρόθικαν κάτω στα χόρτα. Ι Βέρα, σα μεγαλύτερι, μπίκε
μάνα τυ πεγνιδιυ.

Έκαμαν κίκλο κε κάθε πεδι πίρε τον αριθμό-τυ:

Ένα, δύο, τρία, τέσερα, πέντε, έκσι κ.τ.λ. Έστερα
ίπε ι Βέρα:

«Εκίνος, πν θα χάσι, αν ίνε αγόρι, θα φονάξει
όπος φονάζι το πετιναράκι· αν ίνε κορίτσι να τραγυδίσι
τιν πιπερια.

«Λιπον εμπρος!» ἴπε ἡ Βέρα κε αρχίζι:

«Στυ παπυ το περιβόλι,
πυ το αγαπώνε όλι,
έχο μια κολοκίθια,
δίπλα σε μια ρεβιθια.
Εχι πέντε κολοκίθια,
τόσα δα, σαν τα ρεβιθια.
Ετακσα τις αλεπυς
να τις στίλο ένα,
να το δέσι στην υφά-τις,
να γελάσουν τα παιδιά-τις.

«Λιπον, πιο να πάι στην αλεπυ;» ροττι ο Νίκος.

«Να πάι το δίο!» λέι ἡ Βέρα.

«Γιατι το δίο;» ροτα ο Φάνις.

«Πιο να πάι;».

«Να παί το ένα!».

«Γιατι το ένα;»

«Αμε, πιο να παί;»

«Να παί το έξι!»

«Μα... μα... όχι λεί ι Πόπι, πυ έχι το έξι.

Τα άλλα πεδια, ακράτιτα απτα γέλια, φονάζουν:

«Πόπι, έχασες! έχασες»!

Ι Βέρα ίπε: «Εμπρος το τραγουδάκι!». Λέγε δυνατα.

Ι Πόπι ρικόνετε γελαστι κε λεί:

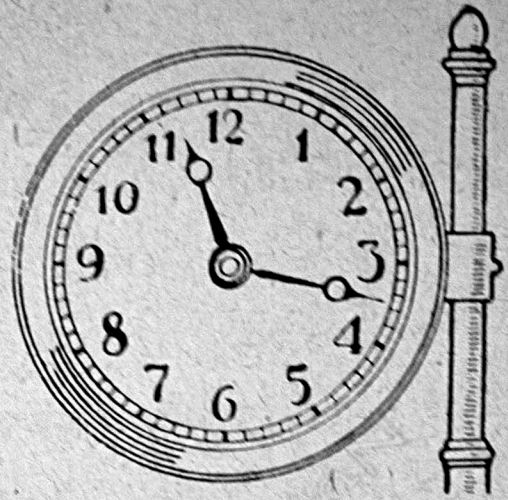
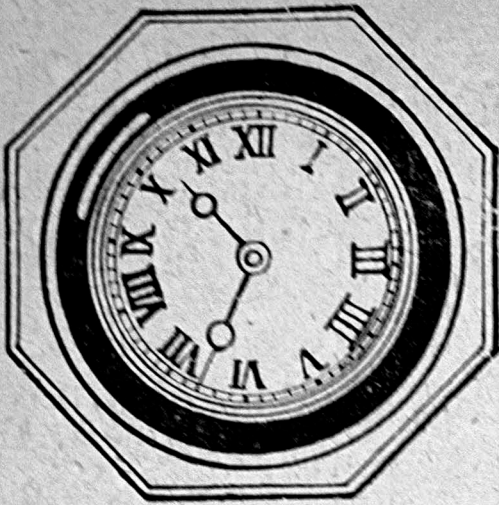
«Ανέβικα στην πιπερια
να μάσο το πιπέρι,
μα ι πιπερια τσακίστικε
κε χτίπισα το χέρι.

Δόσε το μαντιλάκι-συ
το ομορφοπλυμιζμένο
να δέσο το χεράκι-μυ
πυ ίνε ματομένο!»

«Μπράβο, Πόπι! Ορέα το ίπες, φόνακσαν τα
άλα πεδια.

Βάλτε τόνο στις παρακάτω λέξεις εκι πυ πρέπει.

Τα πεδια τυ ρκολιυ-μας πιγανε περιπατο. Ο δασκαλος
κε ι δασκαλα ιτανε μαζι-τυς.

Το ρολόγι.

Το ρολόγι τν τίνυ-μας
ς' ένα κάδρο πλάι,
τικ-τακ αδιάκοπα
τον κερσ μετρούι.

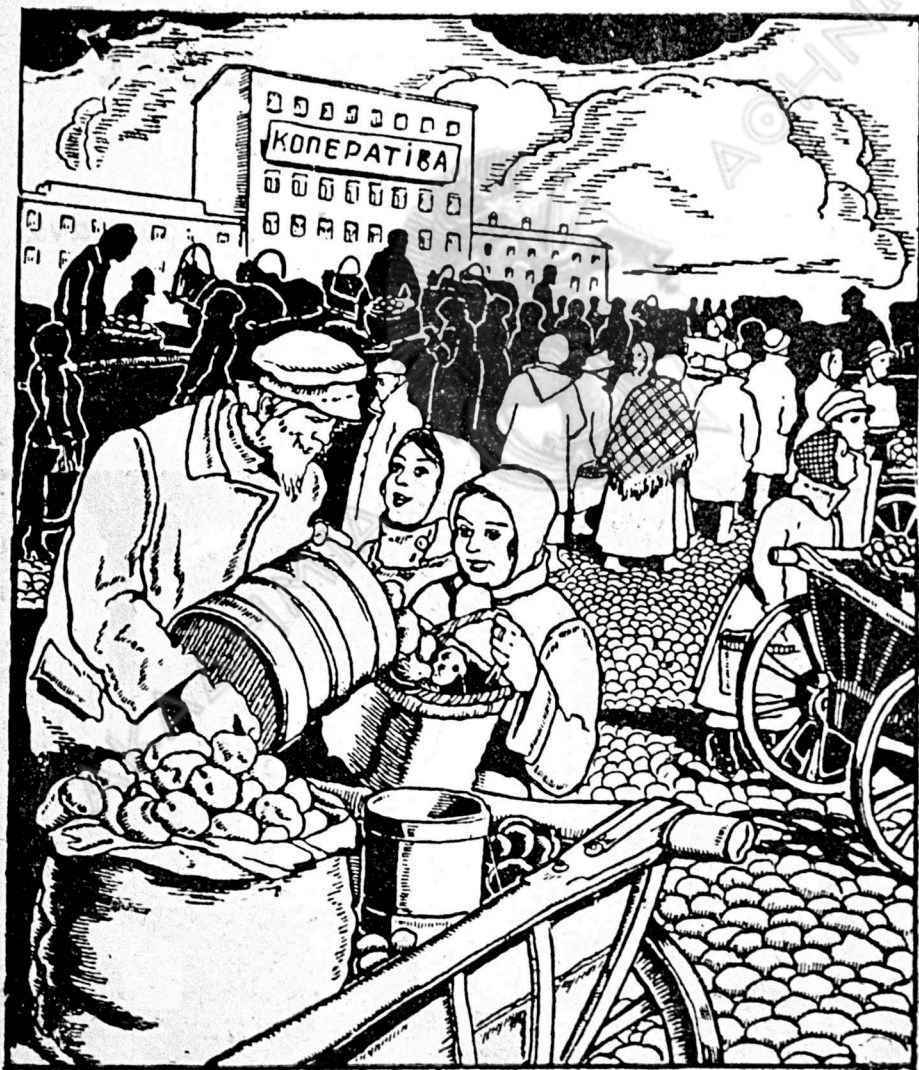
Μια φορα το κύντιζε
τυ πατυ το χέρι
κε γιαφτο τα λόγια-τυ
τ' άμαθε κε κςέρι.

Το παλιο ρολόγι-μας
τικ-τακ ζιμένι
Κάνετε πιο γρίγορα
κι ο κερσ διαβένι.

-
1. Πια όρα αρχίζυν τα μαθήματά-μας;
 2. Πια όρα τελιόνυν;

Το χινόπορο.

Το χινόπορο, ι κίνισι ςτιν πόλι κε το χοριο ζοιρέβι.
Το παζάρι γιομάτο ότι θέλις: κόκινα μίλα, ζυμερα
απίδια, ςίκα, ςταφίλια, ροδάκια, καρπύζια, ςιτιρα,
όςπρια, λαχανικα.

Ι ζέστες πέρασαν, τα φίλα το δέντρον κιτρινίζυν κε
πέφτυνε ςτι γι. Πριχαλίζι, το χόμα ιγρένετε, ι άνεμι

κ' ἡ καταχνιες, αρχίζουε να μας επισκεφτύνε ριχνα.
Τα ρκολια ανίχσανε κε περιμένυν τα πεδια.

Πει ἔνε ἡ μίνες τυ χινόπορου;

Πιανόνε δέντρον τα φρούτα τρώγυντε;

Γίμναζμα. Πός μεταφέρουμε μια λέκσι, ἄμα δε χορι
στιν ἴδια γραμι.

Κιτάτε, το μάθιμα κε κάνετε τις παρατίριζές-ρας.

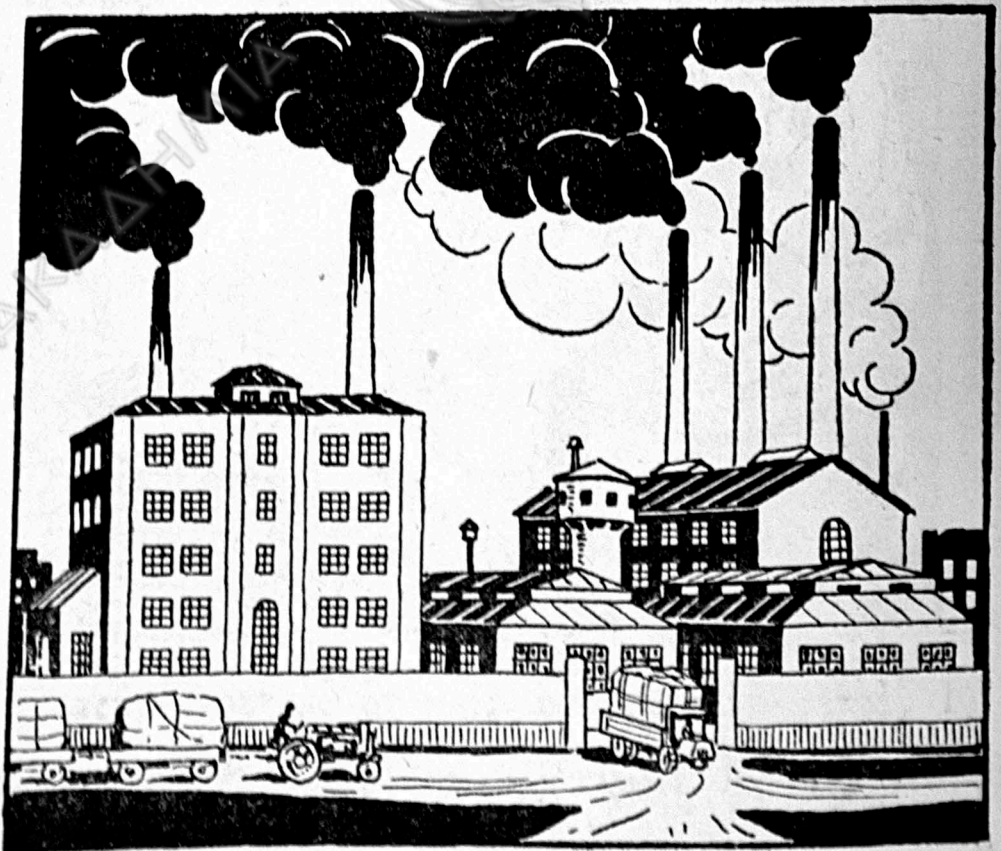
Πός λέγετε ἡ γραμι πυ ενόνι μια ριλαβι με ἄλι;

Τί ἴδα ρτιν πόλι

(Διλίγισι τυ Νίκο).

Ἰμυνα ρτιν πόλι. Ἰδα αφοκίνιτα, αερόπλανα, τραμ
κε ποδίλατα.

Μ' ἀρέσι πολι, γιати ἴδα πράματα πυ δε φανταζόμενα
ποτες.

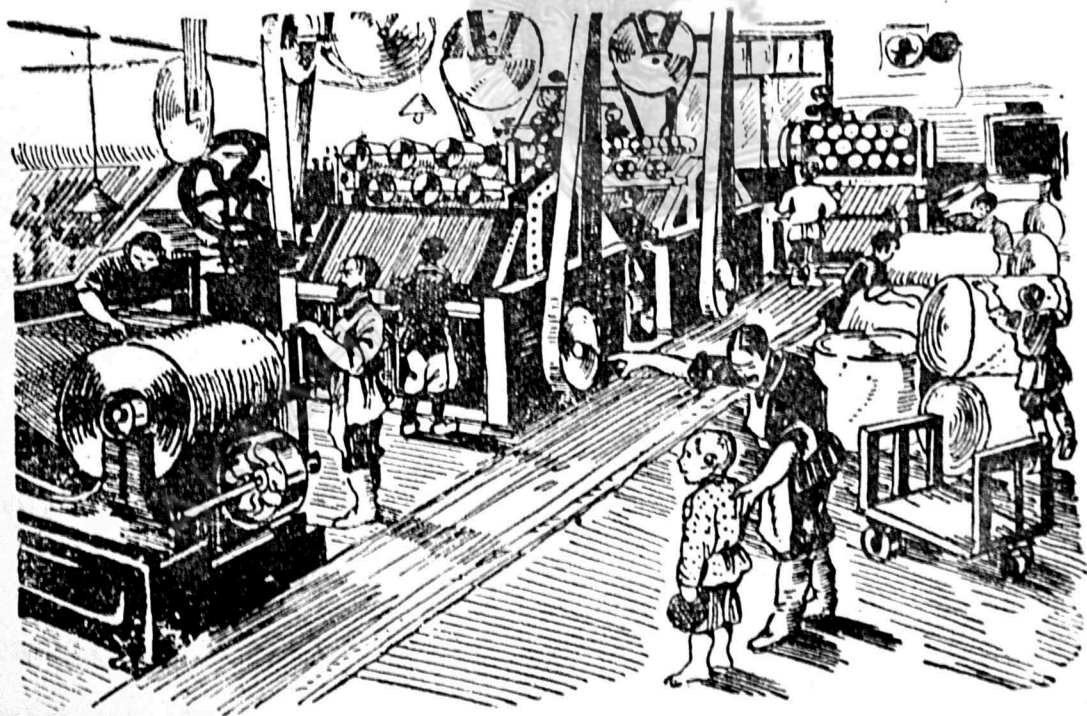

Ο θίος-μου δύλεβε στι φάμπρικα. Μια μέρα με πήρε μαζί-του κε μ' έδixε πως ι εργάτες δυλέβυν, πως διεφτί-νυν τις μιχανες.

'Εξισα στιν πόλι διο μίνες, στυ θιύ-μου.

Γνωρίστικα εκι με πολα πεδια εργατον τις φάμπρικας πυ πιγένανε στο καλοκεριάτικο σχολιο.

'Ιστερα απο διο μίνες γίρισα στο χοριο κε διγιθικα στus σιμαθιτές-μου τί ίδα. Εκίνι μ' άκυαν με μεγάλι εφκα-ρίστισι κ' έλεγαν μες το νύ-τυς «πότε κε μισ θα δόμε τα εργοστάσια τις πόλις».

Οργανόστε εκδρομι στιν πόλι, γνωριστέτε με τις φάμπρικες, με τα σχολια.

Προσκαλέστε τα πεδια τον εργατον στο χοριό-ςας.

Εργάτες κε χορικί.

1.

Κίνισι μεγάλι στυσ δρόμυς, στις κοπερατίβες, στο παζάρι. Καθένας αγοράζι τα πράματα, πυ τυ χριάζυντε. Ρύχα θέλετε, παπούτσια, έπιπλα, σκέβι, μηχανες, βιβλία, τετράδια, ψομι, φαγόςιμα, όλα τα βρίσκετε εκι.

Σε πiónα τα χροστάμε όλα αφτα;

Πιος δυλέβι, πιος τα ετιμάζι;

Ι εργατες κε ι χορικι.

2.

Στα εργοστάσια κε τις φάμπρικες ι εργατες φτιάνυν απο κσίλο, απο σίδερο, απο χαλκο, το ατσάλι κε άλα ιλικα, όλα τα πράματα πυ χριάζετε ι πόλι κε το χοριο.

Απτιν άλι μερια ι χορικι καλιεργυν τι γι: βγάζυν το σιτάρι, το κριθάρι, τι σίκαλι κε όλα τα άλα γενίματα, τα όσπρια κε τα λαχανικα. Εχτος απο αφτα ι χορικι έχυν αγελάδες, πρόβατα, γυρύνια, κότες, χίνες κε άλα ζόα κε πυλια, απτα οπία πέρνυν το γάλα, το βύτιρο, το τιρι, το κρέας, τα δέρματα, το μαλι, το πύπυλο κε άλα.

Τα προϊόντα αυτά χωρικοί που είναι περισσότεροι-τους ενομένοι σε κολχόζια τα παραδίνουν στα κοπερατίβα του χωριού και αντίκρις' αυτά πέρνουν εργαλίσια, μηχανές, φορτιστές και ό,τι άλλο χρειάζονται.

Έτσι δουλεύουνε οι χωρικοί για τους εργάτες, όπως και οι εργάτες δουλεύουνε για τους χωρικούς και ζουν καλά και ειό-τους.

Ο τρίγος.

1.

Ένα μεσιμέρι ο Νίκος, άμα σκόλασε, πήγε στο σπίτι πολύ χαρούμενος.

«Τί τρέχει αγόρι-μου»; του λέει η γιαγιά.

— «Το απόγεμα, γιαγιά» λέει ο Νίκος, ο δάσκαλος-μας θα μας παίει στ' αμπέλια για να βοηθήμε τους κολχοζίτες στον τρίγο! Οχ, τι χαρα!

Τιν οριζμένι ώρα, όλα τα πεδια ήταν μαζομένα στιν αβλι τυ σχολιου. Σε λίγο κσεκινίσανε με τραγύδια κε χαρες κε φτάσανε στ' αμπέλια τυ κολχοζιου.

'Ολι ι κολχοζίτες εκι δυλέβανε. Εκι κι ο πατέρας-μου κ' ι αδερφί-μου ι Θιμούλα. Ι μιτέρα-μου τιν ιμέρα εκίτι εργαζότανε στο μαγεριο τυ κολχοζιου.

2.

Τα πεδια, ένα ένα, μπένυμε στ' αμπέλι. Τα κλίματα καθος ήταν αράδα αράδα, έγερναν φορτομένα απο μάβρα κε άσπρα σταφίλια γινομένα. Τί χαρα! Μέσα εκι γινόνταν πανιγίρι αλιθινο.

Γινέκες, άντρες κε πεδια, με φονες κε τραγύδια, τρέχανε δο κε κι.

Όλι τριγύσαν. Με κοφτερα μαχέρια έκοθαν τα σταφίλια απτα κλίματα κε τα έβαζαν μέσα στα κοφίνια· κ' εμεις τα πεδια με τα καλάθια κυθαλύσαμε τα σταφίλια στα πατιτίρια. Το αμπέλι βύιζε απτις φονες κε τα τραγύδια.

Ος το μεσιμέρι δυλέπσαμε ένα κ' ένα με τυς μεγάλυσ. Δε μίναμε πίσο. Το μεσιμέρι πίγαμε στην άκρι τυ αμπελιω, κάτω απτις μεγάλες λέφκες, πυ ήταν αράδα αράδα στην ακροποταμια. Εκι ίχανε στρομένο το τραπέζι. Φάγαμε μαζί με τυς μεγάλυσ κε κσαπλοθίκαμε ν' αναπαφτύμε στον ίσκιο το μεγάλον λέφκον.

Το ποτάμι περνύσε δίπλα στο αμπέλι.

3.

Κσαπλομένοι εκι τραγυδύσαμε όλι μαζί το τραγύδι τυ τρίγυ.

Καλός-μας ίσθες τριγιτι,
με τα πολά-συ δόρα,
νά, έφτασε ι όρα,
μας κοάζις με χαρά.

Λιγίξυνε τα κλίματα,
χλορα κε φυντομένα,
σταφίλια φορτομένα,
κε φίλα δροσερα.

Ας πάμε να τριγίσαμε
στη κολχοξιω τ' αμπέλι
γλικο γλικο σα μέλι
σταφίλι ραζακι.

Γίμνασμα.

έ ν α	π ο λ α ;
Σταφίλι	;
Αμπέλι	;
Φίλο	;
Γλικο κρασι	;

Στον κίπο.

Γιατί το πεδι ανέβικε τι σκάλα; Πέτε τί κάνι κάθε ομάδα;
Πότε μαζέβυν τα μίλα στις κίπους τω χοριύ-σας;

Το μάζομα το μίλον

Ορίμασαν πια τα μίλα τω κίπυ τω σκολιύ-μας. Μια μέρα όλι ι μαθιτες μαζί με το δάσκαλο πήγαμε να τα μαζέψουμε. Βάλαμε τι σκάλα. Ο Γιόργος ανέβικε κε άρχικε να κόψει ένα-ένα εκίνα πυ ίσαν απσιλα.

Εμικ μαζέδαμε τα χαμιλα κε προσεχτικα τα βάλαμε στα καλάθια. Ι Νίνα πυ ίτανε άταχτι τα πετύσε στο καλάθι — δεν ίθελε προσεχτικα να τα μάζι. Ο δάσκαλος μας ίπε:

«Αν θα πετάτε τα μίλα, όπως η Νίνα, θα ζαπίζουνε γρίγορα». Η Νίνα ντράπικε κι άρχισε το μάζωμα προσεχτικά.

Τί χρώμα έχουνε τα γινομένα μίλα;

Τί χρώμα έχουνε τ' άφταστα;

Γίμναζμα

Ένα κόκινο μίλο
κρέμετε στο δέντρο.

Ένα κίτρινο απίδι
κρέμετε στο δέντρο.

Εγώ κόφτο μίλο.

Εγώ αγαπο το μίλο.

Πολα κόκινα μίλα κρέμοντε
στα δέντρα.

Εμεις ;

Εμεις ;

Το πεδάκι κε η μιλίτσα

Μιλίτσα πύσε στον νκρεμο
τα μίλα φορτομένι,
τα μίλα-συ λιμπίζτικα
κε τον νκρεμο φοβύμε.

Σαν το φοβάσε τον νκρεμο,
έλ' απιο μονοπάτι,
να σε χορτάσο με γλικά
κε μιροδάτα μίλα.

Γίμναζμα:

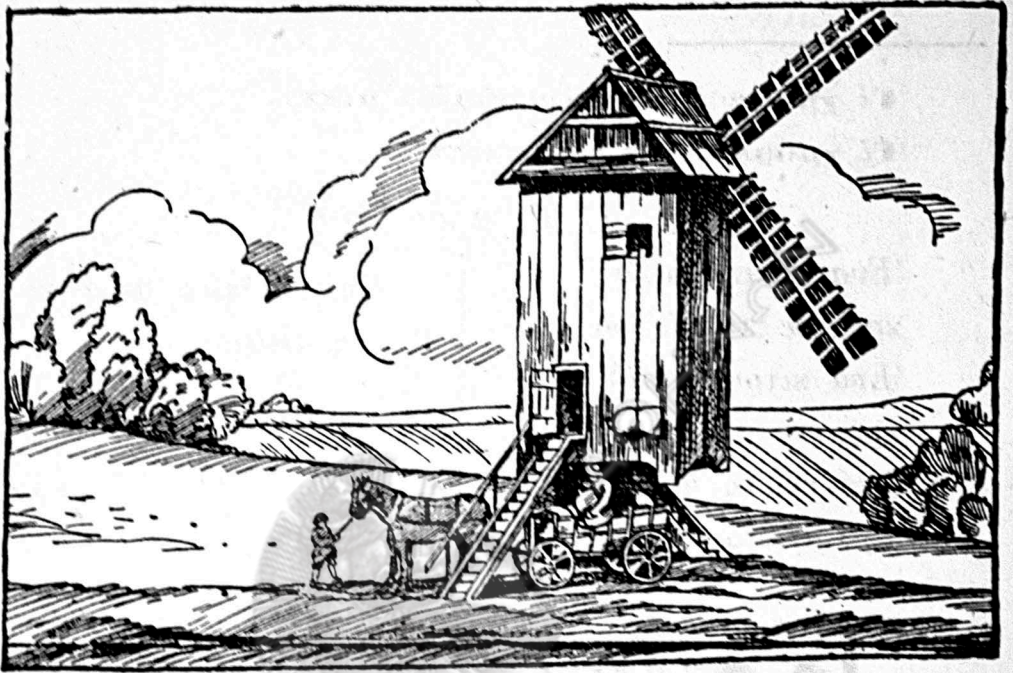
Ένας άνθρωπος μια μαθίτρια ένα δέντρο

Ένας δάσκαλος μια δασκάλα ένα πόδι

Ένας κίπος μια τάξι ένα μίλο

Πέστε απα διο λέκσες αρσενικυ, θιλικυ κε υδετέρυ γένυς.

Μίλι.

Ανεμόμιλος

Νερόμιλος

Πήγατε καμια φορα στο μέλο;

Κάνατε εκδρομη στο μέλο;

Με τί κινάτε ο ανεμόμιλος κα με τί ο νερόμιλος

1. Απαντήστε γραφτα στις ερωτήσεις:

Πιος μίλος ονομάζεται ανεμόμυλος κε πιος νερόμυλος;

Με τί πξένε το πξομι ε μαμα;

2. Ένιγμα: Φτερα έχι—πυλι δεν ένε.

Φτερα κυνάι—δεν μοροι να πειάι.

3. Γίμνασμα: Ένα κομάτι, ένας μίλος, ένα φτερο,
μια εκδρομι, ένας ξπόρος, μια μαθίτρια, ένα ρακι, ένας μιλονας,

Σ'αφτες τις λέκxes προστέστε τις προεπόμενες: γέροντας,
μεγάλος, μαθιτικι, ριταρένιος, μικρο, άταχι, γεμάτο.

Ο μίλος.

Ο μίλος γιοίξι, ο μίλος κροτι.

Αχι πόσο μ' αρέσι κε μ' εφχαριςτι!

Έκι ο καλος μιλονας γοιγορι.

Το έργο ορέα εμπρος προχορι.

Ο μίλος γιοίξι ο μίλος κροτι.

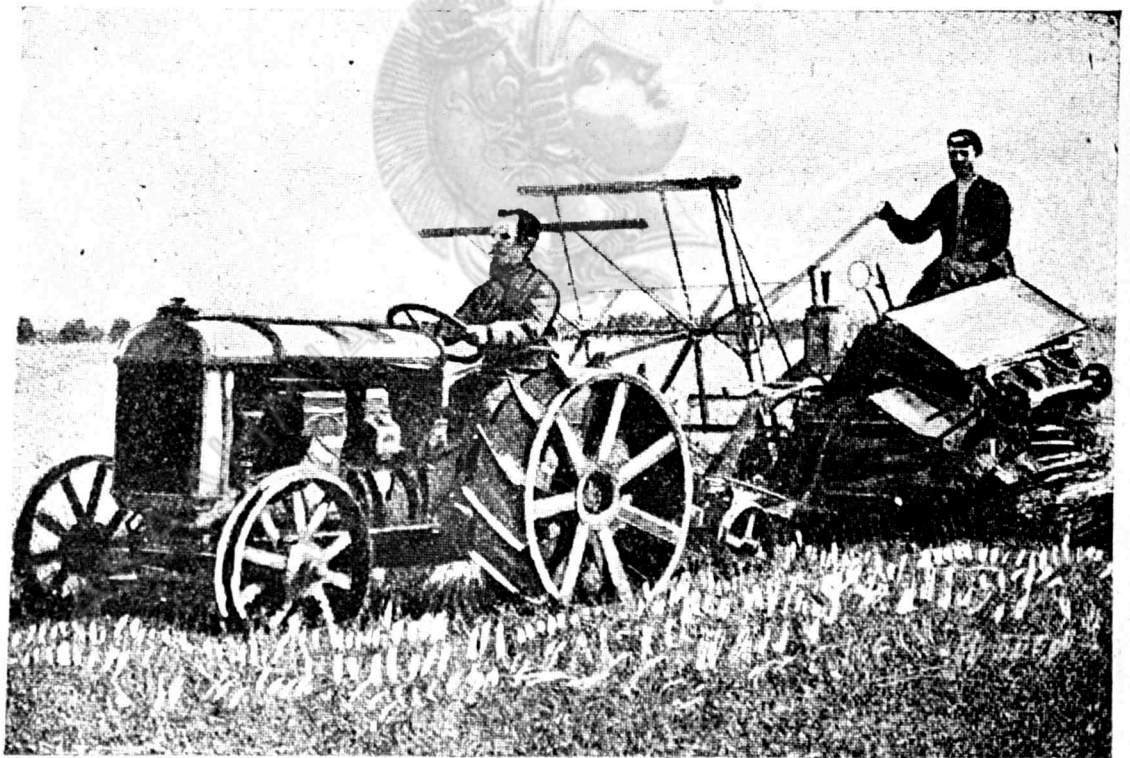
Αχι πόσο μ' αρέσι κε μ' εφχαριςτι!

Γιοίξι, γιοίξι, αλέθι καλά

Σιτάρι, κριθάρι κε άλα πολα.

Στα χοράφια.

Με το δάσκαλό-μας κάναμε εκδρομή στο χωριό. Ήτανε στις πρώτες μέρες του Ιούλι. Τα στάχια του σιταριού γέρνανε κατακίτρινα. Λες και παρακαλύσανε να τα θερίζουν. Η κάμπη γεμάτη από χορικούς και χορικές. Εδώ θεριστές, θερίστριες θερίζανε με μεγάλα δρεπάνια τα στάχια, τα δένανε σε δεμάτια, τα στιβάζανε σε θιμονιές. Ήταν η μονονικοκίριδες. Βαριά και δύσκολη η δουλιά-τους. Και πολύ αργά πήγανε μπροστά.

Εκεί παρακάτω σε απέραντο κάμφο, στα σε θάλασσα κιτρινάρικι θερίζανε τρεις θεριστικές μηχανές.

—Τί γρήγορα θερίζουν οι μηχανές! είπε ο Γιάννης.

—Γρηγορότερα απ'τους ανθρώπους, είπε ο δάσκαλος.

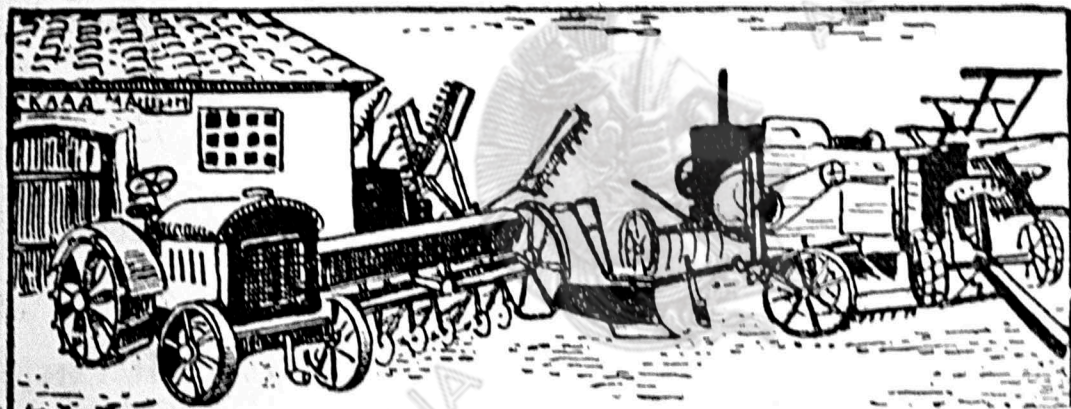
— Ε τότε αφυ ίνε έτσι, γιατι εκίνι, εκι δε θερίζυν με μηχανες; ρότιζε ι Ρόζα.

— Γιατι δεν έχυν, ίπε ο δάσκαλος. Ι μηχανες αφτες, πυ βλέπετε ίνε ακριβες κε δεν μπορι μόνος-τυ ένας χορικος να τις αγοράζι.

— Κιαφτι εδο προς τις αγοράζανε; κσαναρότιζε ι Ρόζα.

— Αφτι εδο ίνε κολχοζίτες κ' ι μηχανες ίνε τυ κολχοζιυ, κσαναίπε ο δάσκαλος.

— Γιαφτο λιπον ι χορικι μπένυνε στα κολχόζια, ίπε ο Γιάνις.

— Νέ, κσακολύθιζε ο δάσκαλος. Στα κολχόζια ι δυλια ίνε πιο έφκολι κε δίνι περισότερο κέρδος. Σε μερικα μάλιςτα μεγάλα κολχόζια κε ςοβχόζια το θερίζμο, το λίχνιζμα, το αλόνιζμα όλα μαζι τα κάνι μια μηχανι, πυ τι λένε κομπάιν.

— Κε γιατι δεν έχυνε όλα τα κολχόζια κομπάιν; ρότιζε ο Νίκος.

— Γιατι κομπάιν δεν έχυμε ςίμερα πολα. Ιστερα απο ένα διο χρόνια όταν θ'άνε έτιμα τα μεγάλα εργοστάσια πυ θα φχιάνυνε κομπάιν, τότε όλα τα μεγάλα αγροτικα νικοκιρια θ'άχυνε απαφτες τις μηχανες.

Κάνετε εκδρομι ςε κολεχτιβικό νικοκιριο.

Συνκρίνετε το νικοκιριο τις αγροτικις κολεχτίθιας με το νικοκιριο τυ μονονικοκίρι.

Ο ανεμοδίδιχτις

— Τί άνεμος φιστα; ρότισε ο Νίκος ένα προι.

Ο Πέτρος χίτακσε έκσο απτο παράθιρο κε ίπε:

— Νότιος.

— Πος θ' άθελα, να μπορο κ' εγο να πο τι αέρας φιστα, ίπε ο Τάχις.

— Κ' εγο δεν μπορο ίπε ο Πέτρος. Μα σα θέλις, έλα στον χίπο να συ δίκσο, πός να διακρίνις, τι αέρας φιστα.

Κατεβίκανε στον χίπο κι ο Πέτρος έδικσε στον Τάχι τον ανεμοδίδιχτι, πυ ίτανε στην χοριφι τις στεγίς.

— Τί έχι να κάμι αφο με τον άνεμο; ρότισε ο Τάχις.

— Νά, δίχνι απο πιο μέρος φιστα ο άνεμος. Βλέπις τις διο ριδερένιες βέργκες πυ ίνε σταβροτες στο πόδι τυ πετινυ;

— Νε.

Τί γράματα έχυνε στις άκρες;

— Β. Ν. Α. Δ.

— Κσέρις πια ριμασία έχυν αφα τα γράματα;

— Όχι.

— Νά. Το Β ριμένι βορας. Το Ν— νότος. Το Α ριμένι ανατολι κε το Δ— δίσι. Αφα ίνε τα τέσερα ριμία τυ ορίζοντα.

— Όστε όταν ο δάσκαλος συ αρότιξε για τον άνεμο, σι κίτακxες τον ανεμοδίχτι;

— Νε.

— Κε πως μπορύxες να καταλάβις τί άνεμος φιξα;

— Ο πετινος γιρίξι απ' όπου φιξα' ο άνεμος. Λιπον ς' όπιο γράμα σταματίσι ο πετινος τέτιος άνεμος κε φιξα. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, ίπεν ο Τάχις. Όταν ο άνεμος φιξα απο βορα, ο πετινος γιρίξι στο γράμα Β. Όταν απο νότο—στο γράμα Ν.

— Λαμπρα!

Πος ο ανεμοδίχτις δέχνη απο πύ φιξα ο άνεμος;

Γράψτε καλιγραφικα στα τετράδιά-ςxς. Ανατολι, Δίσι, Βορας κε Νότος ίνε τα τέξερα σιμίξ τυ ορίζοντα.

Ιπροετιμασίξ για το χιμόνα.

Το χινόπορο όλι ι άνθροπι ετιμάζυνε τα φαγόςιμα πυ θα τυς χριαστύνε για το χιμόνα.

Πολα για να μι χαλάxυν τ' αλατίζυν, άλα τα κxερένυν, άλα τα φιλάγυνε στα ιπόγια.

Πια απτα λαχανικα αλατίζυν; Πια κxερένυν; Πια φιλάγυν στα ιπόγια;

Τί προετιμάζουν για τα ζόα; Ροτίζτε τυς γονιύς-ζας
πόσο χόρτο ετιμάζανε για τιν αγελάδα;

Εράπητε, πίες εργαζίες κάνουν ι Πικί-εξς στο σπίτι;
Σε τί τυς βοιθάτε;

Στο Ελληνικό σχολιο τες Κράσναγια Πολιάνας, ι μαθιτες,
κολεχτιβια, ετιμάζουν κσίλα για το χιμόνα. Ο ένας κσίζι,
ο άλλος προιονίζι, ο τρίτος κυβαλι με το αμάκσι, άλλος
τα βάζι στην αποθήα.

Το χινόπορο προχορι.

Όσο προχορι το χινόπορο, ολοένα κε ο κερος κριόνι
περισότερο.

Πολα πυλάκια δε θρίσκυν τροφι στον τόπο-μας κε
φέβγυν κε πάνε σε τόπυς πιο ζεστυς. Άλλα τριπόνυν
στις φολιές-τυς. Τα λυλύδια κε τα φια χάνουντε πια

απτα περιβόλια κε τυς κάμπυς. Κε όσα καλιεργύμε στις γλάστρες, τα προφιλάγυμε απτον κριο αέρα.

Τα φίλα το δέντρον μαρένυντε κε κιτρινίζυν. Το πιο σιγανο φίζιμα τυ αέρα, τα κόβι απτα κλονάρια κε τα σκορπίζι κίτρινα κε κσερα απάνο στο χόμα.

Κριός αέρας φισα ανάμεσα στα άφιλα δέντρα κε απάνο στα χοράφια.

Εδο κε κι μονάχα οργόνυν ι γεοργι κε κάπυ κάπυ σπέρνυνε σιτάρι ι κριθάρι για τον ερχόμενο χρόνο.

Το χινόπορο.

Φίγανε τα χελιδόνια
άδιες ι φολιες,
δε λαλύνε πια τ' αιδόνια
στις τριανταφυλιες.

Στο καλο, να κσαναρθίτε
πρόσχαρα πυλια,
κι άνοιχτι θα κσαναβοίτε
τιν παλια φολια.

Γιατί φέθγυνε μερικά πυλια το χειμόναι
Μίπος δεν μπορόνε να ιποφέρουν το κριο;
Μα πός ι κορόνες, ι σπυργίτες, ι μελισοφάγι κε άλλα
πυλια μπορόνε να ζίςυνε κε το χειμόναι
Με χαλνάτε τις φολιες το χελιδονιον.
Τα χελιδόνια ίνε οφέλιμα πυλια.

Σιντροφικι δουλια

Μια μέρα εκι πυ γίριζα, βλέπο ένα μινιμι κοντα ς' ένα ςπινι ςιταριυ. «Περίφινι τροφιν» ίπε μέσα στο νύ-τυ το μινιμι, μα πός να τιν πάγι ςτι φολιά-τυ; Μικρο κε αδίνατο το μινιμι μεγάλο κε βαρι το ςπινι.

Σκέφτικε λιγάκι το μινιμι κι ανέβικε πάνω ςε ένα πετραδάκι κι απο κι κίταζε γίρο. Έκξαφνα βλέπι διο άλλα μινιμια κε αρχίζι να φονάζι με όλι τι δίναμι-τυ. «Ελάτε, ι δουλια πάι καλά· βρίκα κάτι νόστιμο πυ φτάνι για όλυς-μας».

Τα μινιμια αμέσοσ τρέκινε κοντα ςτο ςπινι, το μινιμικαν κε με μια χαρα το πίγανε ςτι μινιμικο-φολιά-τυς.

Παρτιμάςι Έόνα χέρι τάλο νίθι—κε τα διο το πρόζοπο.

Πόθεθα-με να ςε διοθα—γ'ανεβόμα τον νκρεμα.

Σκαντζόχιρος κε λαγος

Μια μέρα ίρθε ςτ' αμπέλι τυ ςκολιύ-μας ένας ςκαντζόχιρος κ' ένας λαγος. Ο Αράπις-μας το μιρίστηκε κε έτρεκε μ' όλι τι δίναμί-τυ ςτο αμπέλι. Ο λαγος τον ίδε κ' έφίγε. Μα ο ςκαντζόχιρος δεν πρόφτασε να φίγι. Σύφροσε κάτω απο ένα βλαςτάρι κ' έγινε ςαν κυβάρι.

Ο ςκίλος τον τςάκοξε, μα δεν μπορύσε να τον πιάσι.

Τυ τςιμπύσε τι μίτι εκι πυ ίθελε να τον αρπάκι.

Σε λίγο πίγαμε με τον πατέρα-μυ, πυ ίταν τεχνικος ιπάλιλος τυ ςκολιυ, ςτο αμπέλι. Κε τί βλέπυμε; Ο ςκίλος δεν μπορί ν' αρπάκι τον ςκαντζόχιρο. Πίραμε τον ςκαντζόχιρο κε τονε φέραμε ςτο ςκολιο. Ο δάςκαλος μας μίλιζε τότε για τι ζοι τυ ςκαντζόχιρυ κε για τις οφέλιες πυ δίνι ςτα χοράφια. Ίςτερα απτιν ομιλία αφτι, αφίςαμε λέφτερο τον ςκαντζόχιρο.

Τέ τρόγι ο ςκαντζόχιροσι
Ζογραφίςτε ςκαντζόχιρο.

Ι βροχι.

Μες' στον καθάριο υρανο
γιρνύνε τ' αγεράκια,
μαζέβυν όπν βρουν αχνο,
τον κάννυ ζινεφάκια.

Μα το ποτάμι ζα νοθι
μ' ένα ποτάμι άλο,
κάνι νερο πλατι, βαθι
κε ποταμο μεγάλο.

Μ' αχνός όπν ζιμαζεφτι
ίνε νερο πυ τρέχι,
κε δεν μπορι να κρατιθι
για τύτο βρέχι βρέχι...

Κ' έτσι το ρέμα το θολο
ι ποταμι κιλύνε,
όσπν να φτάζουν στο γιαλο
στι θάλασα να μπύνε.

Στι γι ι βροχι κατρακιλα,
μαζέβετε στο ριάκι
τα ριάκια ζμίγνυτε πολα
κε κάννυ ποταμάκι.

Μα θάλασα κι οκεανο
ο ήλιος τα ζεστέني,
κάνι απτο κίμα-τυς αχνο
πν στα ψιλα αναβέني.

Τα χελιδόνια

Έχετε για, έχετε για,
κερός-μας πια να πάμε.
Μι μας χαλνάτε τι φολια!
Τιν άνικσι τα λύλυδα
εμης θα φέρονυμε κσανα.
Έχετε για καλα πεδια,
μι μας χαλνάτε τι φολια!

Τί κζέρο για τιν μπυρζυαζία.

(Διίγισι τυ Γιάνι).

Μπυρζυαζία ίνε ι εργοστασιάρχες κε ι τσιφλικάδες. Πριν όλα τα εργοστάσια τα ίχανε ι εργοστασιάρχες. Ι τσιφλικάδες ίχανε πολα χοράφια. Ι εργοστασιάρχες κε ι τσιφλικάδες δε δυλέβανε ύτε στα εργοστάσια ύτε στα χοράφια. Δυλέβανε μόνο ι εργάτες κε ι χορικι κε αφτι τρόγανε έτιμα, γλεντύσαν κ' έκαναν περιυσίες μεγάλες.

Εδο στο Σοβετικό-μας Σίδεζμο ι εργάτες κε ι χορικι νικίκανε τιν μπυρζυαζία. Στις άλες χόρες ι εργάτες δεν μπορέσανε ακόμα να τι νικίσυνε.

Εχι ι μπυρζυαζία ίνε ακόμα πιο δυνατι κε έχι τιν εκυζία στα χέρια-τις. Στιν Ε. Σ. Σ. Δ. τιν εκυζία τιν έχυνε ι εργάτες κε ι χορικι κε φτιάνυνε νέα καλίτερι ζοι.

Μα γρίγορα, πολι γρίγορα ι εργάτες κε στις άλες χόρες θα νικίσυνε τιν μπυρζυαζία κε θα πάρυν κε αφτι τιν εκυζία στα χέρια-τυς.

Κε τότες όλι μαζι ι άνθροπι θα φτιάσυνε μια κινονία, πυ δε θα ιπάρχυν εκμεταλεφτες κε εκμεταλεβόμενι κι όλι ι άνθροπι θα ζύνε αδερφομένα.

1. Πιος κάλιεργύσε τα χοράφια τυ τσιφλικα; ο ίδιος ύτε ι χορικι

2. Γιατι ι χορικι διόκσανε τυς τσιφλικάδες;

3. Πιος εστιν ΕΣΣΔ πیره τι γι τον τσιφλικάδον;

Γίμνασμα 1. Βρέστε πόσα ερωτηματικά υπάρχουν στο σημερινό μάθημα. Γιατί τα σημάδια αυτά να τα βάλουν εκεί και όχι αλλού;

Γίμνασμα 2. Αντιγράψτε τις εκφράσεις πρότασης και βάλτε, όπου χρειάζεστε, *ί* τελία, *ί* ροτηματικό.

- Τίνος ήταν τα χοράφια μπροστά
- Μπροστά ήταν τον τσιφλικάδον
- Πότε πήραν τα χοράφια *ι* χορική
- Ίστερα απην Οχτοβριανή επανάσταση
- Πιος πολέμισε μαζί-της
- Τί ίνε ο εργάτης τν χορικών

Δίλλοσι.

Πεδία!

Το απόγεμα μαζεφτίτε στο μεγάλο δωμάτιο του σχολιου. Θα μιλήσουμε για το γιορταζμο τις Οχτοβριανής Επανάστασις.

Ολι-ζας πρέπει να πάρετε μέρος στη συνεδρίασι αφτίνα.

Συνεδρίασι

«Πεδία, πεδιά!» — φονάζι ο Αλέκος.

— Τί φονάζις; — ροτα ο Νίκος.

— Πλιζιάζι *ι* γιορτι του Οχτόβρι — νά γιατι φονάζο.

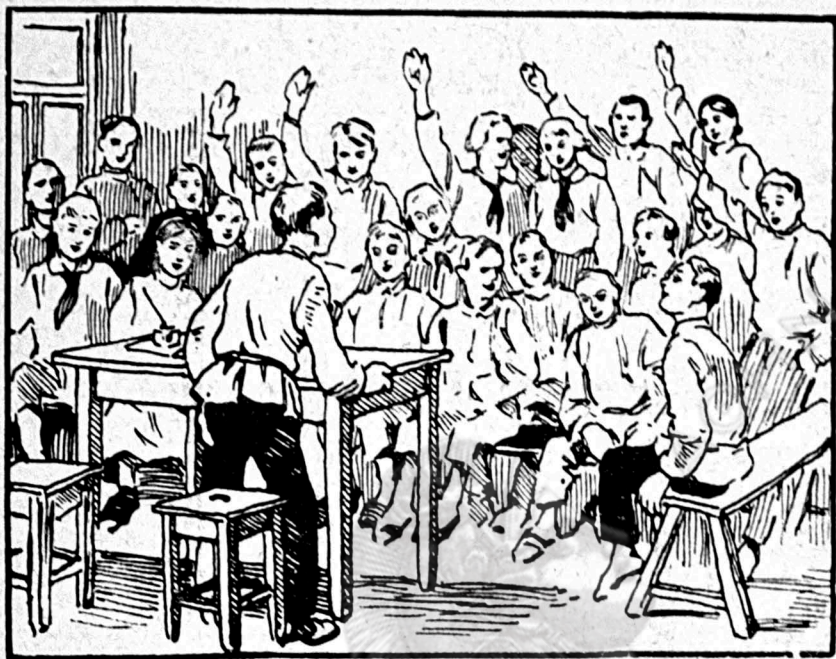
— Πεδία, εδο φονάζυνε ο Νίκος κι ο Αλέκος.

— Εσις ε! τί φονάζετε;

— Πλιζιάζι *ι* γιορτι του Οχτόβρι, — νά γιατι φονάζυμε.

— Γρήγορα πεδια, εδο! — φινάζυνε κε ι τρις μαζι.

— Τόρα, αμέσοι! — χαρύμενα απαντίζυνε τα πεδια
κε τρέκσανε ϑτι ϑινεδρίασι.

Εκλογι προεδριυ

Πρόεδροσ — Αρχίζι ι ϑινεδρίασι. Πιόνα προτίνετε
ϑτο προεδριό;

Πολεσ φονεσ — Τι Μαρίκα! το Νίκο! το Γιάνι!
τον Κόστα.

Πρόεδροσ — Πεδια, ισιχία. Νίκο, διάβαρε τι ϑτε-
ϑινέσ-μασ απόφαρεσ.

Ο Νίκοσ (διαβάζι) — « Όπιοσ θέλι να μιλίσι,
πρέπι να ζιτίσι το λόγο απτον πρόεδρο ».

Πρόεδροσ — Σασ παρακαλο, ϑιντρόφι-μυ να θιμι-
θίτε πάντα τύτι τιν απόφασι κε να μι φονάζετε τυ κάχυ.
Πιοσ έχι να κάνι πρότασι; Κόστα ϑυ δίνο το λόγο.

Κόστας — Εγώ προτίνο να εκλέξουμε στο προεδρίο
τι Μαρίκα, το Γιάνι κε το Νίκο.

Πρόεδρος — Όσι ίνε ιπερ ας ριχόσουν το χέρι-τους.
Σιχόνουν όλι το χέρι.

Πρόεδρος — Πιος ίνε εαντίον, ας ριχόσι το χέρι.
Κανένας. Λιπον στο προεδρίο χορίζουντε ο Γάνις,
ο Νίκος κε ι Μαρίκα.

Παρακαλο, ν'αρθίτε στις θέσεσ-σα.

Προετιμασία για το γιορταζμο

Τί κάνουν ι μαδιτες σε τύτι τιν ικόνα;

Γράψιτε στο τετραδιό-σα, πός στολίζατε τιν παράδοσι-σα
στι γιορτι τις Οχτοβριανις επανάστασι;

Πός δύλεβε ο Λένιν ανάμεσα στις εργάτες

Ίμυνα 23 χρονον παλικάρι, όταν δύλεβα σε ένα εργοστάσιο τις Πετρώπολις (Λενινγκρατ).

Μια μέρα μαζοχτίκαμε όλι ι εργάτες έκσο απτιν πόλι.

Εχι πρότι φορα ίδα το Λένιν. Το ζίτιμα ήταν, πός να μεγαλόσουμε τα μεροκάματα κε πός να καλιτερέψουμε τι θέσι-μας στο εργοστάσιο. Λέχτικαν πολα κε διάφορα.

Στο τέλος ριχόθηκε ο Λένιν κε μας ίπε ορθα κοφτα.

«Σίντροφι! Τότε μόνο θα καλιτερέπσι ι θέσι-μας, όταν όλι ι εργάτες κε ι χορικι ενομένι κε αδερφομένι, θα ρίξουμε κάτω τον τσάρο, τυς καπιταλιστες κε τυς γεοχτίμονες κε θα πάρουμε τιν εκσυζία στα χέρια-μας».

Γίμνασμα. Αντιγράψτε όλες τις λέξεις τυ μαθήματος, πυ τονίζυντε στην πρόπαραλιγυσα. Δικεολογίστε γιατι τονίζυντε έτσι (προφορικά).

Ιμεγάλι Οχτοβριανι επανάστασι.

Τον Οχτόβρι τυ 1917 ρικοθίκανε στο πόδι ι εργάτες κε ι χορικι κε κάνανε επανάστασι. Σκοτόθικαν πολι, μα στο τέλος νικίκανε, διόκxανε τον τσάρο, τυς καπιταλιστες κε τυς τσιφλικάδες κε πέρανε τιν εκσυζία στα χέρια-τυς. Τα εργοστάσια κε τις φάμπρικες πέραν ι εργάτες, τις γέες πέραν ι χορικι. Κε απο τότες ι εργάτες κε ι χορικι στο Σοβετικό-μας Σίδεζμο κιβερνύνε μονάχι τι χώρα-τυς κε προσπαθύνε για τιν καλιτέρεπσι τις ζοίς-τυς.

Το τίμπανο.

Μεριάστε, ένα κ' ένα
διαβέννυ τα πεδια,
με πόδια φτερομένα,
με φλόγα στην καρδια.

Το τίμπανο χιπα παπαν, παπαν,
κε τα γερα πεδια περννυ κε παν.

Εμπρος κι ας χειρετίσι
καθένας ριοπιλα,
κορμια σαν κιπαρίσι
κε μέτοπα πσιλα.

Το τίμπανο χιπα παπαν, παπαν,
κε τα γερα πεδια περννυ κε παν.

Μικροι τόρα περνύμε,
μα θάρθυνε κερυ
σα βράχι θα γενύμε
τις εργατίας φουρι.

Το τίμπανο χιπα παπαν, παπαν,
κε τα γερα πεδια περννυ κε παν.

Πριν απτην επανάσταση.

Στο φωτινο κε εβάερο δομάτιο τυ ζπιτιύ-μας, κάθυμε κοντα ζτι θερμάστρα κε αχύο το μεγαλίτερο αδερφό-μου, το Γιάνι, να διγιίτε για τιν παλια τιν κατιχία-μας.

Ίτανε ένα μάβρο, ζκοτινο, κρίο κε ιγρο ιπόγιο, με μυχλιαζμένυς τίχυς. Ίχε ένα μονάχα μικρο παράθιρο, κοντα ζτιν οροφι, απόπυ φενόντανε μόνο τα πόδια τον διαβατον, πυ περνύζαν απτο πεζοδρόμι.

Κε ζτις πιο φωτινες μέρες, αχτίδα ίλιυ δε φότιζε τιν ελεινι εκίνι φιλαχι. Ο πατέρας δύλεβε κε τότε ζτι φάμπρικα, ι μιτέρα κζενόπλενε.

Ο Γιάνις 7—8 χρονο πεδι, έμνιςκε μόνος στο σπίτι. Άναβε τι θερμάστρα, πυ όλο κάπνιζε, έβραζε πατάτες κε αλεβρόλαπα για το δίπνο-μας. Ίταν ακόμα αναν-καζμένος να περιπιέτε κε μένα πυ ίμυνα πολι μικρος ακόμα. Πύ να θγι έκσο ο καιμένος ο Γιάνις, πύ να πέζι με τα πεδια; Γιαφτο κε έμινε αδίνατος χλομος κι αροστιάρις.

Βρέστε τα άρθρα στο σημερινό μάθημα τις ανάγνωσις.

Ιστερα απτιν επανάστασι.

Έρικσε ι επανάστασι τυ Οχτόβρι το κράτος τον εκμεταλεφτον. Κε στυς εργάτες τις φάμπρικας, όπυ δύλεβε ο πατέρας, δόθηκε ένα μεγάλο τετράπατο σπίτι. Στο δικό-μας το μερίδιο πέσανε διο μεγάλα δομάτια κε μαγεριο, κινο για 2-3 ικογένιες.

Ο Γιάνις λέγι, πως τις πρότες μέρες ήταν τρελος, απτι χαρά-τυ, για τι νέα κατικία. Σαν χίταζε το ιλιόλυστο δομάτιο, νόμιζε, πως έβλεπε όνιρο.

Ι νέα κατικία στράφτι απτιν καθαριότιτα. Ι μιτέρα λέγι: «Έχι στο έριμο το μπυτρώμι, πυ ζύσαμε, στον κερο τυ τσάρυ, ύτε για πάστρα συ έμνιςκε όρεκσι».

«Ίστε πολί εφτιχιζμένι», μυ λέγι ριχνα ο Γιάνις.
«Έχετε τόρα πεδικυς κίπυς, ρκολια, πεγνίδια, ότι θέλετε.
Τόρα τα πεδια δεν πινυν, δεν κριόνυν, δεν χτικιάζυν.
Κε όλα αφτα, κσέρις πύ τα χροστύνε; Στιν Οχτοβριανι
επανάστασι».

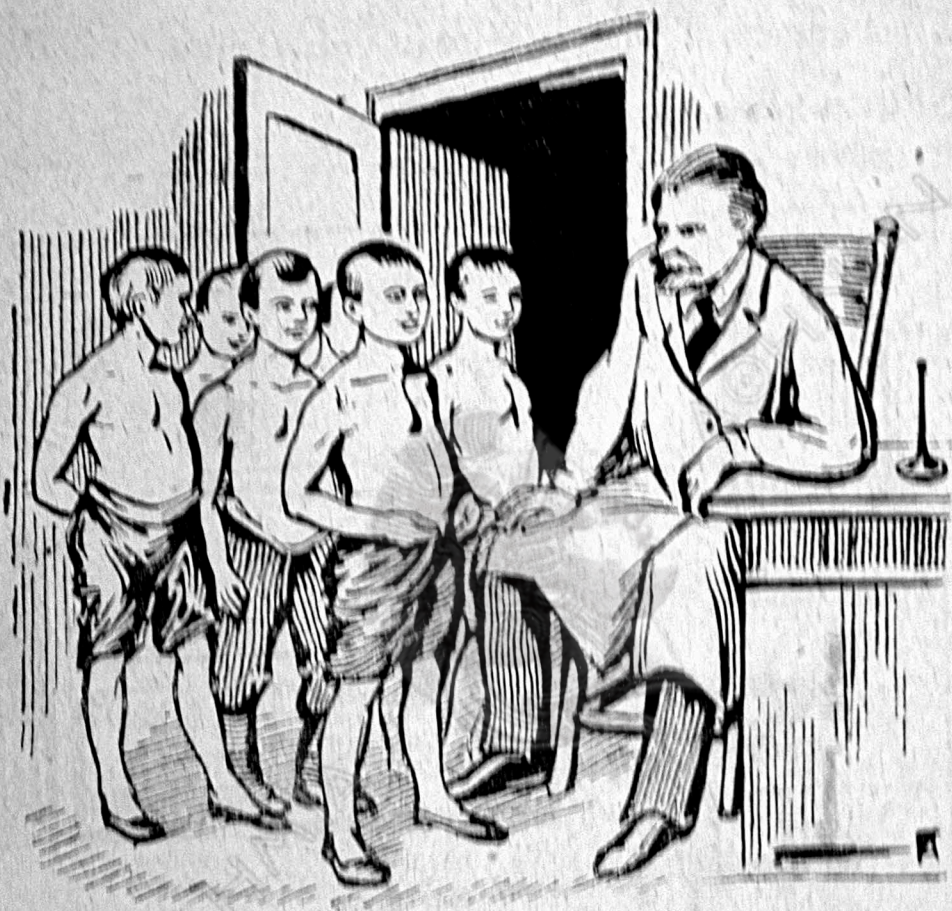

Ηει ζύσαν πρώτα ρτα ρπέτια, πυ ζύνε τόρα ι εργάτες;

Ο γιατρος τυ ρκολιύ-μας

Το ρκολιύ-μας έχει το γιατρού-τυ, πυ μας επισκέφτετε ριχνα.
Ότα μας επισκέφτικε πρώτι φορα ο γιατρος κε γιμνοθήκαμε, για
να μας εκρετάρι, πολα πεδια ντρολίκανε, γιατι τα αςπρόρουχά-τυς
ίταν λερομένα κε το ρόμα-τυς δεν ίτανε καθαρο. Ο γιατρούς-μας ίπε
πορς πρέπι πάντα να ίμαςτε καθαρι, γιατι ι ακαθαροσίεσ προκςενυν
πολες αρόστιεσ.

Η αρόστιας μπορούνε να κολίσουν κε όταν με άπλιτα χέρια πιάνουμε το προσι κε τα φαγόσιμα. Ακόμα κε όταν φιλάμε τις γάτες, τα σκυλια, ή όταν αφίνουμε αφτα τα ζόα να γλίφουν το πρόσοπο κε τα χέρια-μας, μπορούνε να κολίσουμε εοβαρες αρόστιας.

Πιας αρόστιας κερέτε!

Πόσ πρέπι να προφιλάτουμε τον εκφτό-μας απτις κολιτικες αρόστιας!

Ο αέρας τις παράδοσις

Ο αέρας τις παράδοσις ίνε πιο καθαρος απτον αέρα τυ εσιτιό-μας. Γιατι σε κάθε διάλιμα ανίγουμε τα παρόθια.

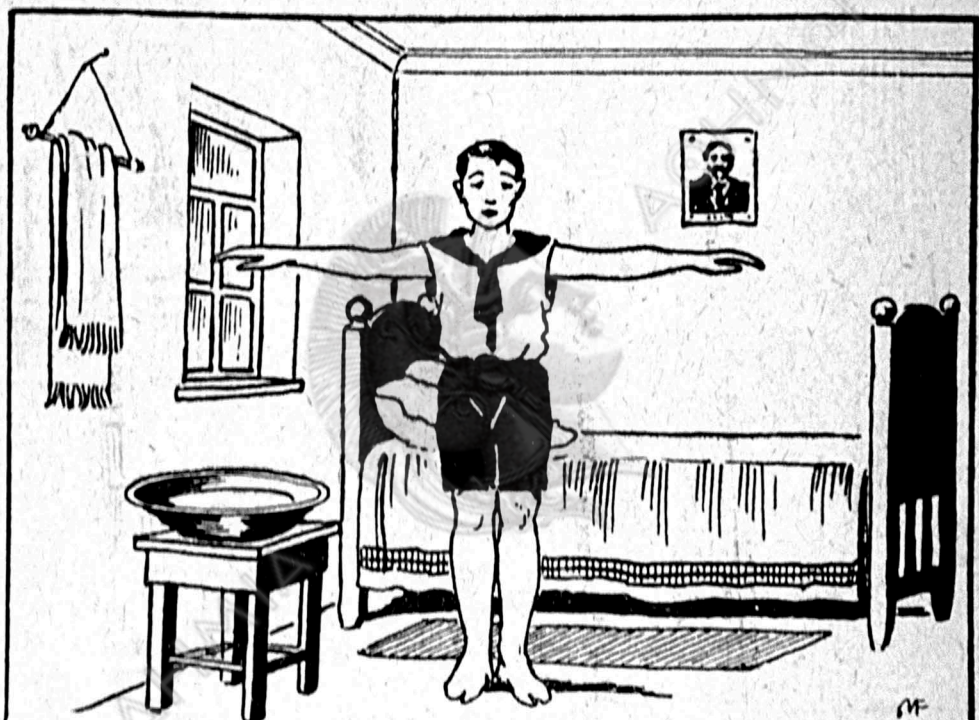
Στα χορια, πολι μέσα στα εσιτία φιλάγουμε το χιμένο τα ζόα-τυς.

Τα ζόα αναπνέουνε καθαρο αέρα κε βγάζουνε ακάθαρο.

Αερίζετε τα πορότια τυ εσιτιό-μας!

Ιπρότι νόμι τον πιονέρον

Ο πιονέρος προφιλάτι τιν ιγία τι δικί-τυ κε τον άλλον
Σικόνετε πολι νορις κε κάνι γιμναστικι.
Νίβετε καλα με άφτονο νερο

Κάθε προι κάνετε γιμναστικι
— 10 λεφτα —

Απαντίστε στις ερώτισες κε τις απάντισες
γράψτε στα τετράδιά- σας.

Στιν ιγία ο άνθρωπος μοπορι να ίνε ιγις κε ;

Στιν δίναμι " " " δίνατος κε ;

Στο ανάστιμα " " " απσιλος κε ;

Στιν ιλικία " " " γέροντας ;

(Κάμετε το ίδιο κε στον πλιθιντικο αριθμο).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ЦЕНА 35 коп.

52664

ТІМІ 35 коп.

№ 628
3
1

На греческом языке.

Учебник „Труд и дети“ для II группы I ступени.
1-го полугодия.

Греческое Издательство „КОММУНИСТИС“.

Ростов - Дон, Ворошиловский проспект, № 27.